

Gevolgen van rente

STRO onderzoekt en ontwikkelt renteloze handelssystemen. **Waarom?**

Renteheffing lijkt een natuurwet. Maar in feite gaat het om een afspraak. In de loop van de geschiedenis hebben velen gewezen op de nadelige gevolgen van deze afspraak. Zo zagen Mozes, Jezus en Mohammed de gevaren van woeker. Ook de katholieke kerk verbood lange tijd rente.

Rente is verdienen door uitlenen van geld. Degene met geld verdient. Degene zonder geld betaalt.

Renteheffing heeft dus invloed op de verhouding tussen rijk en arm, maar ook op prijzen en op milieu.

Hieronder de belangrijkste gevolgen van rente.

- Geld stroomt van arm naar rijk
- Invloed van rente op prijzen
- Invloed van rente op het milieu

Geld stroomt van arm naar rijk

Rente lijkt voordelig: als u geld op de bank heeft staan, ontvangt u rente. Maar waarschijnlijk betaalt u veel vaker rente dan u ontvangt.

U betaalt uiteraard rente als u leent. En in huur of hypotheek. Maar ook voor elk product dat u koopt betaalt u rente (zie hieronder over invloed van rente op prijzen). Bovendien betaalt u met uw belasting mee aan de rente over staatsschulden.

Iedereen betaalt en ontvangt rente. Maar de verhouding tussen betalen en ontvangen is voor iedereen nogal verschillend.

Zo betalen minima betalen vijf keer zoveel de rente als ze ontvangen. 80% van de wereldbevolking betaalt meer rente dan dat ze ontvangt. Voor 10% zijn de rentebetalingen net zo hoog als rente inkomsten. En 10% van de mensen verdient aan rente. Hierbij gaat het dan vaak om hoge bedragen*(1).

Invloed van rente op prijzen

Stel: u koopt een brood. U betaalt dan natuurlijk voor het graan, zout en gist, loonkosten, productiemiddelen en transportkosten. Maar... u betaalt veel meer! Boer, meelfabriek, bakker en vervoersbedrijf hebben geleend om te kunnen investeren in zaaigoed, oogstmachine, machine om te malen, oven en auto. Lenen betekent uiteraard: rente betalen. Rente die verrekend wordt in de prijs van het brood. En in de prijs van alle producten.

U als consument betaalt dus mee aan rentes over de investeringen voor alle schakels van het productieproces.

De verkoopprijs van ieder product bestaat voor maar liefst 25% tot 50% uit rentelasten. Zo blijkt uit een in opdracht van STROhalm uitgevoerd onderzoek aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam*(2).

Invloed van rente op het milieu

Voor de **leningverstrekker** biedt snelle exploitatie van natuurlijke hulpbronnen de mogelijkheid om eenmalig veel te verdienen. Dit levert veel rente op.

Daarentegen levert duurzame en daarmee geleidelijke exploitatie minder geld ineens op. En dus minder rente.

Voor de **leningnemer** betekent snelle aflossing minder hoge rentekosten.

Duurzame productie vraagt over het algemeen hogere investeringen dan niet-duurzame. Duurzame investeringen worden dus minder snel terugverdiend. De rentelasten vallen daarmee in totaal hoger uit.

*Deze cijfers worden genoemd in:

1. Creutz, H. Alternative Geldsysteme- Auswege aus der fehlerhaften Geldordnung? Zeitschrift für Sozialökonomie 101, 1994.
2. Lange, M. de. Rente - Wat zijn de neveneffecten van het in rekening brengen van rente? Doctoraalscriptie Vakgroep Financiering en belegging van de Faculteit Economie, Erasmus Universiteit. Supervisor: drs. A.B.M. Soppe, 1998.